

ด่วนที่สุด

ที่ ร ๐๓๐๓/๔๖๖๐



กระทรวงแรงงาน
ถนนมิตรไมตรี ดินแดง
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๗ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ร่างพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
 ๒. ร่างพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.
 ๓. คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย
 ๔. สรุปสาระสำคัญของหลักการในร่างพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.
 ๕. ตารางเปรียบเทียบ
 ๖. แผนการตรากฎหมายลำดับรองที่ต้องออกตามความในร่างพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.

ด้วยกระทรวงแรงงานขอเสนอเรื่องร่างพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. มาเพื่อคณะกรรมการพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๒) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงแรงงาน ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ดังนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

สาเหตุที่สำคัญของปัญหาการขาดแคลนแรงงานของประเทศไทยในปัจจุบันมาจากการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากรไปสู่สังคมผู้สูงอายุขณะที่อัตราการเกิดลดลง และอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยทุกปี ทำให้เกิดความไม่สอดคล้องกันระหว่างอุปสงค์และอุปทานของแรงงานในประเทศไทย ซึ่งจากการประมาณการของกระทรวงแรงงานพบว่าจำนวนการเพิ่มขึ้นของกำลังแรงงานในแต่ละปีนับจากนี้จะมีสัดส่วนที่น้อยกว่าจำนวนการเพิ่มขึ้นของความต้องการแรงงาน ทำให้ภาคธุรกิจเกิดปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไทยเป็นอย่างมาก จึงเป็นสาเหตุให้มีการเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าวเข้ามารаботาในประเทศไทย รัฐบาลได้ตระหนักรถึงสภาพปัญหาดังกล่าวและพยายามที่จะกำหนดให้มีแนวทางในการนำคนต่างด้าวเข้ามารаботาในประเทศไทยอย่างถูกต้องตามกฎหมาย รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยจึงได้ทำความตกลงว่าด้วยการจ้างแรงงานกับรัฐบาลแห่งประเทศไทยกัมพูชา ลาว เมียนมา

และเวียดนาม...

และเวียดนาม เพื่อให้มีการนำคนต่างด้าวจากทั่วสี่ประเทศเข้ามารаботาในประเทศไทยอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และได้มีการตราพระราชกำหนดการนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๙ ขึ้น เพื่อเป็น มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการประกอบธุรกิจจัดหางานต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศไทย ตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล แต่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าบัญชีติดเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของนายจ้าง และผู้ได้รับใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศไทยตามพระราชกำหนดฯ ยังขาดมาตรการในการ ให้ความคุ้มครองแก่คนต่างด้าวและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งได้รับความเสียหายจากการไม่ปฏิบัติตามหน้าที่และ ความรับผิดชอบดังกล่าว ประกอบกับพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นมาตรการ ทางกฎหมายในการควบคุมการทำงานของคนต่างด้าวในประเทศไทยยังไม่สอดคล้องกับลักษณะ การเคลื่อนย้ายแรงงานในระบบเศรษฐกิจโลกในปัจจุบัน รวมทั้งมาตรการตามกฎหมายที่มืออยู่ยังไม่สามารถป้องกัน และแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเป็นสาเหตุประการหนึ่งที่ทำให้กระทรวง การต่างประเทศของประเทศไทยหันมาเริ่มการจัดทำรายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยให้ ประเทศไทยอยู่ในบัญชีกลุ่มที่ ๒ บัญชีรายชื่อประเทศที่ต้องจับตามอง (Tier 2 Watch List) รวมทั้งมีความเกี่ยวโยง กับปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงานที่สหภาพยุโรปได้ประกาศให้ในเหลืองแก่ประเทศไทยเกี่ยวกับการทำประมง ที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Illegal Unreported and Unregulated Fishing: IUU Fishing) ซึ่งคณะกรรมการบริการด้านประมงของรัฐสภาฯ (European Parliament's Committee on Fisheries: PECH) ได้มีความเห็นเมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ในครัวเรื้าเยี่ยมควรจะรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) ที่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาด้านแรงงานต่างด้าวสรุปได้ว่า คณะกรรมการบริการด้านประมง ของรัฐสภาฯ ได้ยังไม่สนับสนุนการปลดใบเหลืองของสหภาพยุโรป ให้ประเทศไทยต้องพัฒนาและใช้ความพยายามในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อแก้ไข ปัญหาแรงงานต่างด้าวภาคประมงต่อไป โดยยังไม่สนับสนุนการปลดใบเหลืองของสหภาพยุโรป

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๑ คณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แต่งตั้งสถาบันติดตามและประเมินผล แห่งชาติ เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๘ ให้ความสำคัญกับการรักษาความมั่นคงของรัฐ และ การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม ดังที่ปรากฏเป็นนโยบายดังนี้

(๑) การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ

รัฐบาลมีนโยบายเร่งด่วนและให้ความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมสู่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนในกิจการ ๕ ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการชายแดน การสร้างความมั่นคง ทางทะเล การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ การสร้างความไว้วางใจกับประเทศไทยเพื่อบ้าน และการเสริมสร้าง ศักยภาพในการปฏิบัติการทางทหารร่วมกันของอาเซียน กำหนดให้ปัญญาเสพติด การค้าอาวุธ การค้ามนุษย์ การกระทำอันเป็นเจ้าเลี้ยด การก่อการร้ายสากล และอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นปัญหาเฉพาะหน้าที่ต้องได้รับการ ป้องกันและแก้ไขโดยการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวด และจัดการปัญหาอื่น ๆ ที่เชื่อมโยงต่อเนื่องให้เบ็ดเสร็จ เช่น ปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล การปรับปรุงระบบการเข้าเมือง การจัดตระเบียบแรงงานต่างด้าว เป็นต้น

(๒) การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ

รัฐบาลมีนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ รวมถึงปัญหา ผู้หลบหนีเข้าเมือง การทารุณกรรมต่อแรงงานข้ามชาติ การท่องเที่ยวที่เน้นบริการทางเพศและเด็ก และปัญหา คนขอทาน โดยการปรับปรุงกฎหมายข้อบังคับที่จำเป็นและเพิ่มความเข้มงวดในการระหว่างตรวจสอบ

๑.๒.๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันศุกร์ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเร่งรัดดำเนินการเสนอร่างกฎหมายเกี่ยวกับการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าว ซึ่งเป็นกฎหมายสำคัญของรัฐบาลให้เข้าสู่กระบวนการนิติบัญญัติต่อไป

๑.๒.๓ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) ได้สั่งการในที่ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน คณะที่ ๕ (คณะกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปด้านความมั่นคง ลดความเหลื่อมล้ำ การเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเรื่องที่เป็นภาระเร่งด่วนและการแก้ไขปัญหาการดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศ) ครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ ให้ปฏิรูปกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวในระยะเร่งด่วน รวมรวมประเด็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องไว้ในฉบับเดียวกัน โดยให้มีเนื้อหาครอบคลุม ทั้งด้านการจัดระเบียบ การป้องกันการคุ้มครอง เยี่ยวยา การบังคับใช้กฎหมายที่มีบทลงโทษที่รุนแรงเพียงพอ การส่งเสริมความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง การจัดตั้งคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว ซึ่งกำหนดให้ยกเว้นกฎหมายเพื่อตราเป็นพระราชกำหนดเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาภายในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๐ และให้มีผลบังคับใช้ภายในรัชบาลนี้

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๑.๓.๑ กระทรวงแรงงานได้มีคำสั่งกระทรวงแรงงาน ที่ ๓๐๙/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ แต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว โดยมีนางรัณยา เลาหทัย ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี และนายอภิมุข สุประสิทธิ์ เป็นที่ปรึกษา นายวราวนนท์ ปิติวรณ์ รองปลัดกระทรวงแรงงาน รักษาราชการแทนอธิบดีกรมการจัดหางาน เป็นประธานกรรมการ ที่ปรึกษากฎหมาย เป็นรองประธานกรรมการ รองอธิบดีทุกกรมและรองเลขานุการสำนักงานประกันสังคม นายยอดฉัตร สถาริก สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ผู้แทนศูนย์บัญชาการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงานและติดตามสถานการณ์แรงงาน และผู้อำนวยการกองนิติการทุกกรมในสังกัดกระทรวงแรงงาน เป็นกรรมการ ผู้อำนวยการกองกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน เป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้อำนวยการกลุ่มงานพัฒนากฎหมาย กองกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการยกร่างกฎหมาย เกี่ยวกับการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวทั้งระบบ โดยรวมรวมประเด็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาไว้ในฉบับเดียว และมีเนื้อหาครอบคลุมทั้งด้านการจัดระเบียบ การป้องกัน การคุ้มครอง การเยียวยา การบังคับใช้กฎหมาย และการส่งเสริมความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

๑.๓.๒ คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวได้มีคำสั่ง ที่ ๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะทำงานดังนี้

(๑) คณะทำงานยกร่างกฎหมายการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว เพื่อดำเนินการยกร่างกฎหมายเป็นร่างพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. โดยมีเนื้อหาครอบคลุมการจัดระเบียบ การป้องกัน การคุ้มครอง การเยียวยา การบังคับใช้กฎหมาย และส่งเสริมความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยมีนายอนันต์ชัย อุทัยพัฒนาชีพ ผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน เป็นประธานคณะทำงาน ผู้แทนหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นคณะทำงาน และผู้อำนวยการกองกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวง เป็นคณะทำงานและเลขานุการ

(๒) คณะทำงาน...

(๒) คณะทำงานภาคประชาชนเพื่อศึกษาและให้ความเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว เพื่อศึกษา วิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง เพื่อสะท้อนสภาพปัญหาเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าวรวมทั้งให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว โดยมีนางเพชรรัตน์ สินอวย ผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน เป็นประธานคณะทำงาน ผู้แทนภาคประชาชนเพื่อศึกษา วิเคราะห์ และรายงานผลการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว ให้แก่ ผู้แทนองค์กรระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถาวรสาน (International Organization for Migration – IOM) ผู้แทนองค์กรแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization - ILO) ภายใต้โครงการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิแรงงานข้ามชาติ ผู้แทนองค์กรอิวเมเนิร์ทวอทช์ (Human Rights Watch) ผู้แทนมูลนิธิรักษ์ไทย ผู้แทนมูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา ผู้แทนคณะทำงานด้านสิทธิแรงงาน เครือข่ายองค์กรด้านประชากรข้ามชาติ ผู้แทนเครือข่ายองค์กรด้านประชากรข้ามชาติ เป็นคณะทำงาน และผู้อำนวยการกลุ่มงานพัฒนากฎหมาย กองกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน เป็นคณะทำงานและเลขานุการ

๑.๓.๓ ในการประชุมที่ปรึกษาและคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันพุธที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ซึ่งมีหลักการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าวและกฎหมายว่าด้วยการนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศไทย

๑.๓.๔ เนื่องจากร่างพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ได้กำหนดให้ออนบรรดาภิการ เงิน สิทธิ และหนี้สินของกองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกอาณาเขตตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ จากเดิมที่จัดตั้งขึ้นในกรรมการจัดทำงาน มาจัดตั้งขึ้นเป็นกองทุนเพื่อการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว ในกรรมการจัดทำงานโดยได้ขยายวัตถุประสงค์ของกองทุนเดิมให้ครอบคลุมการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวและรองรับนโยบายของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกระทรวงแรงงานโดยกรรมการจัดทำงานได้เสนอเรื่องขอจัดตั้งกองทุนเพื่อการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวต่อคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนแล้ว ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการดังกล่าว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงแรงงานได้ยกร่างพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. เพื่อปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว และกฎหมายว่าด้วยการนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศไทย เป็นการรวบรวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของคนต่างด้าวซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงแรงงานไว้ในฉบับเดียวกัน โดยได้นำหลักการกฎหมายที่ดี ซึ่งบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชกำหนดการนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๙ มากำหนดไว้ในร่างพระราชกำหนดตั้งกล่าวและได้ปรับปรุงบทบัญญัติบางประการที่ยังไม่สมบูรณ์ให้มีความเหมาะสมสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันและอุดช่องว่างของกฎหมายที่มือญเดิมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการนำคนต่างด้าวเข้ามาทำงานกับนายจ้างในประเทศไทยและแก้ไขปัญหาการจัดระเบียบการทำงานของคนต่างด้าวในประเทศไทยที่อาจนำไปสู่การกระทำอันเป็นการค้ามนุษย์ ให้สามารถตอบสนองนโยบายของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับนับถือในนานาประเทศ ซึ่งตามมาตรา ๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให;ranger พระราชกำหนดเป็นเรื่องที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรีได้

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

โดยที่กรณีดังกล่าวเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เนื่องจากทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว ยังขาดมาตรการในการให้ความคุ้มครองแก่คนต่างด้าวและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งได้รับความเสียหายจากการไม่ปฏิบัติตามหน้าที่และความรับผิดชอบนายจ้างและผู้ได้รับใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศไทย และไม่สอดคล้องกับลักษณะการเคลื่อนย้ายแรงงานในระบบเศรษฐกิจโลกในปัจจุบัน รวมทั้งมาตรการตามกฎหมายที่มีอยู่ยังไม่สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากไม่มีการปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวอย่างเร่งด่วน อาจทำให้มีความสุ่มเสียงต่อการปฏิบัติผิดมาตรฐานสากลรวมถึงพันธกรณีระหว่างประเทศ และอาจกระทบต่อการจัดทำรายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์โดยกระทรวงการต่างประเทศของประเทศไทยหรืออเมริกา ซึ่งจะมีผลกระทบโดยตรงต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างรุนแรง จึงเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นเร่งด่วนอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้ในอันที่จะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศไทย

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๒๑ บัญญัติว่า เมื่อมีกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศไทย หรือป้องปดภัยพิบัติสาธารณะ หรือเมื่อมีความจำเป็นต้องมีกฎหมายเกี่ยวกับภัยอาชญากรรมหรือเงินตราที่ต้องพิจารณาโดยด่วนและลับ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ว่าซึ่งพระราชอำนาจในการตราพระราชกำหนดให้ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติ

๔.๒ เนื่องจากข้อเท็จจริงในรายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยกระทรวงการต่างประเทศของประเทศไทยหรืออเมริกา ประเทศไทยถูกจดอยู่ในบัญชีกลุ่มที่ ๒ (บัญชีรายชื่อประเทศไทยที่ต้องจับตามอง) ปรากฏว่าผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์จำนวนมากอพยพเข้ามายังประเทศไทยอย่างเต็มใจ เพื่อหางานทำโดยมักได้รับความช่วยเหลือจากญาติพี่น้อง สมาชิกในชุมชน หรือผ่านเครือข่ายจัดหางานอย่างไม่เป็นทางการ โดยส่วนใหญ่เป็นการโยกย้ายถิ่นฐานผ่านช่องทางไม่ปกติโดยไม่มีเอกสารประจำตัวหรือเอกสารในการเดินทางจากประเทศต้นทาง กรณีการค้ามนุษย์ การลักลอบนำคนต่างด้าวเข้าเมือง การลักพาตัวและการข่มขู่กรรโชก เกิดขึ้นในขณะที่มีการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งนี้ผู้ค้ามนุษย์รวมถึงนายหน้าจัดหางานทั้งที่จดทะเบียนและไม่ได้จดทะเบียน ได้พากผู้เสียหายต่างชาติเข้าสู่ประเทศไทยทั้งผ่านช่องทางการโยกย้ายถิ่นฐานที่ถูกต้องตามกฎหมายและจากการลักลอบ อีกทั้งทำหน้าที่คุกคามระหว่างผู้แสวงหางานกับนายจ้าง นายหน้าจัดหางานบางรายเรียกค่าธรรมเนียมในอัตราที่สูงหรือร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทุจริต นายหน้าจัดหางานและนายจ้างจำนวนมากยังคงยึดเอกสารประจำตัวของลูกจ้างซึ่งเป็นคนต่างด้าว

๔.๓ สถาบันฯ ได้ประกาศแจ้งเตือนหรือให้ใบเหลืองแก่ประเทศไทย เป็นประเทศที่มีความเสี่ยงที่จะถูกจัดให้เป็นประเทศที่ไม่ให้ความร่วมมือ (possibility of identifying as noncooperating country)

ในการต่อต้านการทำประมงที่มิไดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม ซึ่งนำไปสู่การปรึกษาหารือระหว่างคณะกรรมการด้านประมงของรัฐสภารูปและประเทศไทย เพื่อแก้ไขประเด็นปัญหาข้อบกพร่อง ต่าง ๆ ซึ่งปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงานเป็นประเด็นปัญหาที่มีความเกี่ยวโยงกับการแจ้งเตือนในครั้งนี้ ทั้งนี้ ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่ได้รับการปลดจากบัญชีประเทศที่ได้รับใบเหลืองจากสหภาพยูโรป

๔.๕ เพื่อให้นานาประเทศได้เห็นว่า รัฐบาลโดยกระทรวงแรงงาน มีความพยายามปรับปรุงกฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการนำคนต่างด้าวเข้ามาทำงานกับนายจ้างในประเทศไทยที่อาจนำไปสู่การกระทำอันเป็นการค้ามนุษย์ ดังเดิมจุดเริ่มต้นของการดำเนินการเคลื่อนย้ายแรงงานจากประเทศต้นทางจนได้มาทำงานกับนายจ้างในประเทศไทย และแก้ไขปัญหาการจัดระเบียบการทำงานของคนต่างด้าวในประเทศไทย ในประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ ๑) การกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของนายจ้างและผู้ได้รับใบอนุญาตนำคนต่างด้าวเข้ามาทำงานในประเทศไทยให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นครอบคลุมความเสียหายที่เกิดขึ้น ๒) การสร้างช่องทางการร้องทุกข์และการเข้าถึงช่องทางการร้องทุกข์สำหรับคนต่างด้าวและผู้เกี่ยวข้องที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม ๓) การกำหนดมาตรฐานในการเรียกเก็บค่าบริการและค่าใช้จ่ายในการนำคนต่างด้าวเข้ามาทำงาน ๔) การกำหนดบทบัญญัติเพื่อรับรองความผูกพันตามพันธกรณีระหว่างประเทศไทย เพื่อให้คนต่างด้าวอาจขอรับใบอนุญาตทำงานได้ตามบทบัญญัติและเงื่อนไขของพันธกรณีระหว่างประเทศไทย ๕) การกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดสรรจำนวนคนต่างด้าวเข้ามาทำงาน โดยนายจ้างที่ได้รับอนุญาตให้จ้างคนต่างด้าวเข้ามาทำงานกับตนได้นั้นจะต้องชำระค่าธรรมเนียมการจ้างคนต่างด้าว ๖) การขึ้นทะเบียนตัวแทนนายจ้างและตัวแทนคนต่างด้าวเพื่อควบคุมผู้ประกอบอาชีพในการดำเนินการยื่นคำขอและเอกสารแทนนายจ้างและคนต่างด้าว ๗) การจัดตั้งกองทุนเพื่อการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนสำหรับใช้จ่ายเกี่ยวกับการบริหารจัดการเกี่ยวกับการทำงานของคนต่างด้าว ๘) การกำหนดมาตรการทางปกครองให้มีการประกาศรายชื่อนายจ้างที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานสั่งนายทะเบียนไม่ให้ออกใบอนุญาตทำงานให้กับคนต่างด้าวทำงานกับนายจ้างรายนั้นอีก (กำหนดระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่วันที่มีประกาศรายชื่อดังกล่าว) ๙) การกำหนดโทษสำหรับบุคคลที่ยืดใบอนุญาตทำงานหรือเอกสารสำคัญประจำตัวของคนต่างด้าวไว้ และ ๑๐) การกำหนดอัตราโทษสำหรับความผิดเกี่ยวกับการจ้างคนต่างด้าวที่ไม่มีใบอนุญาตทำงานและความผิดกรณีอื่นให้สูงขึ้น

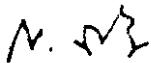
๔.๖ กระทรวงแรงงานจึงได้ยกร่างพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ให้สามารถตอบสนองนโยบายของรัฐในการควบคุมการนำคนต่างด้าวเข้ามาทำงานในประเทศไทยและการจัดระเบียบการทำงานของคนต่างด้าวในประเทศไทยได้อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ภายในประเทศไทยและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยเฉพาะในประเด็นในการป้องกันการขยายตัวของปัญหาไปสู่การละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานด้านแรงงานหรือการกระทำอันเป็นการค้ามนุษย์ต่อกันต่างด้าว ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงและความเปราะบางในการเข้าถึงการร้องทุกข์ การแก้ไขปัญหาคนกลางในการนำคนต่างด้าวเข้ามาทำงานกับนายจ้างในประเทศไทยให้เรียกหรือรับค่าบริการและค่าใช้จ่ายอย่างไม่เป็นธรรม การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบนายจ้างและผู้ได้รับใบอนุญาตนำคนต่างด้าวเข้ามาทำงานในประเทศไทยที่ชัดเจนกรณีเกิดปัญหาเมื่อได้นำคนต่างด้าวเข้ามาทำงานแล้ว รวมทั้งการส่งเสริมหรือคุ้มครองให้คนต่างด้าวได้รับการปฏิบัติที่เป็นธรรมตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยไม่เลือกปฏิบัติ และสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ได้แก่ รัฐ ผู้ประกอบธุรกิจ นายจ้าง และคนต่างด้าว เพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงแรงงานพิจารณาแล้วเห็นควรเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีอนุมัติในหลักการร่างพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒-๖

จึงเรียนมาเพื่อโปรดน้ำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก 

(ศรีชัย ดิษฐกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

กรรมการจัดทำงาน

กองนิติการ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๖ ๑๙๘๕

โทรสาร ๐ ๒๒๔๕ ๑๘๓๓